

Robert Vannoy, Manabii Wakuu, Hotuba ya 19

Isaya 54

F. Matokeo ya Kazi ya Mtumishi Anayeteseka (Isa. 54:1-56:8)

Turudi kwa Isaya. Tulikuwa tukijadili katika saa ya mwisho ya darasa Isaya 53, ambayo ilikuwa kifungu cha mwisho katika mfuatano huo wa vifungu vinavyomhusu mtumishi. Isaya 53 ni kilele cha vifungu hivyo vya mtumishi. Ukiangalia muhtasari wako utaona kwamba chini ya Isaya 40-66 kuna jambo moja zaidi. Jambo dogo D. lilikuwa "Mada ya Mtumishi wa Bwana," na hilo ndilo tumekuwa tukijadili. Tumehitimisha D. Kwa hivyo tunaendelea na E., ambayo ni: "Matokeo ya Kazi ya Mtumishi Anayeteseka." Na hiyo ni Isaya 54:1-56:8. Sidhani kama 54:1-56:8 inaweza kueleweka kweli mbali na uhusiano wake na kile kinachotangulia, na haswa uhusiano wake na kilele cha vifungu vya mtumishi katika Isaya 53. Isaya 53 inaelezea udhalilishaji na mateso ya Mtumishi wa Bwana ambayo husababisha ukombozi na kuhesabiwa haki kwa wale ambao alibeba maovu yao. Hilo linaonekana wazi katika Isaya 53.

Muhtasari: Isaya 54-56

Unapoendelea zaidi ya 53, unapata maelezo zaidi kuhusu matokeo ya kazi ya mtumishi. Nadhani sehemu hiyo imegawanywa katika sehemu ndogo tatu: 54:1-17, ambayo ni sura ya 54 kama kitengo. Sura ya 54:1-17 inawahakikishia watu wa Mungu upanuzi na baraka za baadaye kutokana na kazi ya mtumishi. Kisha 55:1-56:2. Nadhani mgawanyiko wa sura unaangukia vizuri zaidi katika 56:2 kuliko ilivyo kati ya 55:13 na 56:1. Isaya 55:1-56:2 inatoa mwaliko kwa watu binafsi ili wajipatie ofa ya bure ya wokovu. Hatimaye 56:3-8 inasisitiza kwamba mwaliko wa injili hauzuiliwi kwa rangi au taifa lolote bali uko wazi kwa wote.

Maoni ya Jumla kuhusu Isaya 54-56

Sasa, kabla ya kuangalia sehemu hii ya kwanza, Isaya 54:1-17, wacha nitoe maoni ya jumla kuhusu sehemu hii kwa ujumla. Isaya anawahutubia watu wa

Mungu hapa. Watu wa Mungu wakati huo waliunda sehemu ya taifa la Israeli. Taifa kwa ujumla lilikuwa limemwacha Bwana, lakini kulikuwa na mabaki ya kimungu. Anawahutubia watu wa Mungu ambao wakati huo waliunda sehemu ya taifa la Israeli, lakini sidhani kama sura hizi zinahusu hasa Israeli kama taifa. Ni pana zaidi ya hapo. Inahusu watu wa Mungu, watu wa kweli wa Mungu. Hiyo ni bila kujali asili ya kitaifa. Watu hao, watu wa kweli wa Mungu, wanaitwa "watumishi," wingi, "watumishi wa Bwana."

Hadi sasa tumekuwa tukifuatilia mada ya mtumishi ambapo neno "mtumishi" limetumika kwa mtu maalum anayetoka Israeli na kuwakilisha Israeli. Yeye, kupitia aibu na mateso yake, hutoa upatanisho kwa dhambi za wale wanaomtumaini. Lakini watu wanaozungumziwa katika sura hizi wanaitwa "watumishi wa Bwana"; yaani, wafuasi wa mtumishi wa kweli wa Mungu. Hawa ndio wanaofurahia faida za yale aliyoyatimiza, na hawa ndio wanaojitoa kufanya mapenzi yake. Kwa hivyo nadhani, kwa ujumla, nyenzo hii inaelekezwa kwa watu wa kweli wa Mungu, watumishi wa Bwana.

Isaya 54:1-17 Haki yao inatoka kwa Bwana.

Hebu tuangalie sehemu ya kwanza hapo, Isaya 54. Tunapoangalia Isaya 54:1-17, nadhani nusu ya mwisho ya mstari wa mwisho inasaidia kuutazama mwanzoni kwa sababu ni muhimu kuelewa yote yanayotangulia katika sura hiyo. Inaweza kuwa mstari tofauti. Kifungu cha mwisho cha Isaya 54:17b ni, "Huu ni urithi wa watumishi wa Bwana, na haki yao inatoka kwangu,' asema Bwana." Ahadi zilizo katika sura hiyo ni za watumishi wa Bwana; yaani, kwa wale wanaomfuata Mtumishi wa Bwana. Watu hawa hawana haki yao wenyewe. Inasema, "Huu ni urithi wa watumishi wa Bwana, na haki yao inatoka kwangu." Hawana haki yao wenyewe. Wao ni kama wale walio katika Isaya 53 waliopotea. Wameenda zao wenyewe, lakini Bwana ameweka juu ya mtumishi uovu wao, na kwa hivyo kupitia kazi ya mtumishi wanahesabiwa haki na kutakaswa kwa neema ya Mungu. Kwa hivyo, "Haki yao inatoka kwangu,' asema Bwana." Hilo

linafupisha yote yaliyo katika sura ya 54. “Huu ndio urithi wa watumishi wa Bwana, haki yao inatoka kwangu.”

Muhtasari wa Isaya 54:1-17

Mstari huo wa mwisho, nadhani, unasaidia kabla ya kuangalia sehemu iliyobaki ya sura. Tunapofika sehemu iliyobaki ya sura, umegawanywa katika sehemu tatu. Mstari wa 1-3: “Watumishi wa Bwana wanapaswa kufurahi kwa sababu ongezeko kubwa litawajia.” Mstari wa 4-10: “Baraka ambayo Mungu ameiweka kwa ajili ya Israeli katika siku zijazo. Sasa hapa kuna tofauti, nadhani, kwa kanuni hiyo ya jumla ambayo nilisema kwamba, kwa sehemu kubwa, sura hizi hazihusiani haswa na taifa la Israeli. Lakini nadhani katika mistari ya 4-10 unazingatia hasa taifa la Israeli. Kisha mistari ya 11-17: “Utulivu wa watu wa Mungu.”

Isaya 54:1-3 Watumishi wa Bwana wanapaswa kufurahi kwa sababu ongezeko kubwa litawajia. Kwa hivyo kwa vichwa hivyo, hebu tuangalie maandishi. Kwanza, mstari wa 1-3: “Watumishi wa Bwana wanapaswa kufurahi kwa sababu ongezeko kubwa litawajia.” Tunasoma, “Imba, Ee tasa, wewe ambaye hukuzaa; Paza sauti, uimbe kwa sauti kubwa, wewe usiyepata kuzaa; maana watoto wa aliyeachwa ni wengi kuliko watoto wa mke aliyeolewa, asema BWANA. 'Panua mahali pa hema yako, na wayatandaze mapazia ya makao yako; usiache, ongeza urefu wa kamba zako, na uimarisha vigingi vyako; Kwa maana utatoka upande wa kuume na upande wa kushoto; na uzao wako utawarithi mataifa, na kuifanya miji iliyokuwa ukiwa ikaliwe na watu.'

Swali la kwanza linaulizwa katika mstari wa kwanza: “Imba, wewe uliye tasa, wewe usiyezaa.” Na kifungu cha mwisho, “Wana wa aliyeachwa ni wengi kuliko watoto wa mke aliyeolewa.” Mwanamke tasa ni nani? Mke aliyeolewa ni nani? Wengine wamependekeza mwanamke tasa ni Israeli, au Yerusalemu, uhamishoni—huyo ni mwanamke tasa, na kwamba mke aliyeolewa ni Israeli kabla

ya uhamisho—Israeli katika wakati wa Daudi wakati Mungu alionekana kuwa ameo kweli na watu wake na kuwabariki. Katika hali hiyo, wale ambao walionekana kutofanikiwa, wale ambao walikuwa tasa, wale ambao walionekana kushindwa, wanahakikishiwa kwamba hatimaye Mungu atawatumia kukamilisha kazi kubwa zaidi. Kazi kubwa zaidi kuliko ilivyokuwa inawezekana katika siku bora za zamani.

Hata hivyo, nadhani ni bora kumchukua “mtu tasa” kama mataifa ya Mataifa na mwanamke aliyeolewa kama Israeli. Katika Wagalatia 4:26 na 27 una marejeleo ya kifungu hiki cha Paulo anaposema, “Lakini Yerusalemu, iliyo juu, ni huru, ambayo ni mama yetu sote. Kwa maana imeandikwa: ‘Furahi, wewe uliye tasa usiyezaa; paaza sauti, wewe usiye na uchungu; kwa maana yeye aliyeachwa ana watoto wengi kuliko yeye aliye na mume.’” Isaya 54:1 imenukuliwa ikirejelea Yerusalemu iliyo juu. Katika muktadha wa kile Paulo anachoambia kanisa, watu wa kweli wa Mungu ni pamoja na Mataifa. Wale waliozaliwa kwa ahadi wanatofautishwa na Yerusalemu iliyopo sasa, yaani wale wanaotafuta wokovu kwa kufuata sheria katika matendo yao wenyewe na kadhalika. Kwa hivyo inaonekana bora kuelewa tasa huko na aliyeachwa, kama mwakilishi wa mataifa ya Mataifa, na kwamba mke aliyeolewa ni Israeli. Kinachosemwa ni, “Imba wewe uliye tasa, wewe usiye na uchungu wa kupata mimba, maana watoto wa aliyeachwa ni wengi kuliko watoto wa mke aliyeolewa.” Hii inarejelea matokeo ya kazi ya mtumishi kadri injili inavyoenea kwa Mataifa. Kutakuwa na wengi watakaomjia Kristo miongoni mwa Mataifa kuliko walio wa Israeli.

Katika mstari wa 2 na 3 unapata upanuzi wa watu wa Mungu kama mataifa ya mbali na miji iliyoachwa ukiwa inakuwa vitovu vya watu wa kweli wa Mungu. “Panua mahali pa hema yako, na wayatandaze mapazia ya makao yako; usiache, ongeza urefu wa kamba zako, imarisha vigingi vyako; utatoka upande wa kuume na upande wa kushoto; uzao wako utawarithi mataifa, na kuifanya miji iliyokuwa ukiwa ikaliwe na watu.”

William Carey alitumia mstari wa 2 kama andiko lake alipotoa wito wa

kupeleka injili kwa watu wa India. “Panua mahali pa hema yako, nyoosha mapazia ya makao yako,” na kadhalika. Kwa kuzingatia muktadha, alikuwa na haki ya kufanya hivyo; hakuwa akiondoa tu mstari kutoka katika muktadha, usiohusiana na sehemu nyingine ya sura. Lakini alikuwa akihimiza jambo ambalo mstari huu unazungumzia lifanyike -- kwamba ujumbe wa injili uenezwe kote. Kwa hivyo katika mstari wa 1-3 watumishi wa Bwana wanapaswa kufurahi kwa sababu ongezeko kubwa litawajia.

Isaya 54:4-10 Baraka ambayo Mungu amehifadhi kwa ajili ya Israeli katika Wakati Ujao Mistari ya 4-10 ni “Baraka ambayo Mungu amehifadhi kwa ajili ya Israeli katika wakati ujao.” Nadhani mwanzoni mwa mstari wa 4 Isaya anamwambia mwanamke aliyeolewa, yaani Israeli, ambaye kwa muda alikataliwa kwa sababu walikuwa wamemwacha Bwana, lakini hatimaye angerejeshwa. Kwa hivyo aibu ya wakati ambapo walionekana kuachwa na kuwa wajane itasahaulika katika utukufu wa kile kilicho mbele yao. Kwa hivyo unasoma katika mstari wa 4, “Usiogope; maana hutaaibika; wala hutafadhaika; maana hutaaibika; maana utasahau aibu ya ujana wako, wala hutakumbuka tena aibu ya ujane wako. Kwa maana Muumba wako ndiye mume wako; BWANA wa majeshi ndilo jina lake; Mkombozi wako, Mtakatifu wa Israeli. Ataitwa Mungu wa dunia yote. Kwa maana BWANA amekuita kama mwanamke aliyeachwa na mwenye huzuni rohoni, na mke wa ujana, ulipokataliwa, asema Mungu wako. ‘Kwa kitambo kidogo nimekuacha; lakini kwa rehema nyingi nitakukusanya. Kwa hasira kidogo nilikuficha uso wangu kwa muda; lakini kwa fadhili za milele nitakurehemu, asema BWANA Mkombozi wako. Kwa maana haya yamekuwa kama maji ya Nuhu kwangu; kwa maana kama nilivyoapa ya kwamba maji ya Nuhu hayatapita juu ya dunia tena; vivyo hivyo nimeapa ya kwamba sitakukasirikia, wala sitakukemea. Kwa maana milima itaondoka, na vilima vitaondolewa; lakini fadhili zangu hazitaondoka kwako, wala agano langu la amani liondolewe,’ asema BWANA mwenye rehema kwako.”

Sasa inaonekana kwangu kwamba kinachoonekana hapo ni Israeli ambaye amekataliwa tangu wakati fulani, kwa muda fulani, hatimaye atarejeshwa na kwamba aibu ya wakati huo, ya ujane, itasahaulika wakati hilo litakapotokea. Mstari wa 10, mstari wa mwisho hapo, ni kauli kali ya kudumu kwa rehema ya Mungu kwa watu wake: “Fadhili zangu hazitaondoka kwako, wala agano langu la amani halitaondolewa.” Ingawa inaweza kuonekana kwamba amewaacha Israeli, hatimaye watarejeshwa.

Inaonekana kwangu kwamba kuna harakati katika historia ya ukombozi, na unahama kutoka kwa amri za agano la kale hadi zile za jipya. Unahama kutoka Pasaka hadi Meza ya Bwana, kwa mfano, na bado baadhi ya makutaniko haya ya Kimasihi yanarudi kwenye amri za agano la kale. Inaonekana kwangu kwamba hilo halihitaji utambuzi wa kutosha wa maendeleo ya mpango wa Mungu wa ukombozi na vipindi na hatua tofauti ambazo unasonga mbele. Sidhani kama unahitaji kurudi kwenye ya zamani. Nadhani motisha yao ni kutafuta njia ya kuihusisha jamii ya Wayahudi kwamba si ya kukera na hiyo inawafanya wajisikie vizuri. Labda ni mbinu ya kuwafikia watu, lakini kitheolojia najiuliza kuhusu baadhi ya hayo. Nadhani, unaposoma Wagalatia, kwamba kizigeu hicho cha kati cha ukuta kimevunjwa, na sasa ni kitu kimoja katika Kristo - Wayahudi na Mataifa. Inaonekana kwangu Wagalatia wanaonyesha picha tofauti. Sio kwamba Myahudi anapaswa kupoteza kabisa utambulisho wake kama Myahudi, lakini bado ni kitu kimoja katika mwili wa Kristo.

Isaya 54:11-17 Uthabiti wa Watu wa Mungu Hebu tuendeleo. Sura ya 54, mistari ya 11-17, ni: “Uthabiti wa watu wa Mungu.” Katika mstari wa 11 tunasoma, “ Ewe uliyeteswa, uliyetupwa na tufani, wala hufarijiwi, tazama, nitaweka mawe yako kwa rangi nzuri, na misingi yako kwa yakuti samawi. Nitatengeneza madirisha yako kwa akiki, malango yako kwa akiki, na mipaka yako yote kwa mawe ya kupendeza.” Katika mstari wa 2, tulikuwa na upanuzi wa watu wa Mungu uliowasilishwa chini ya umbo la hema: “Panua mahali pa hema

yako, ongeza urefu wa kamba, imarisha vingi,” huo ndio upanuzi wa watu wa Mungu. Katika mstari wa 11 na 12 ulikuwa na utulivu wa watu wa Mungu ulioonyeshwa na umbo lingine—lile la hekalu, lililojengwa kwa nguvu na uzuri kutoka kwa aina tofauti za mawe ya thamani. Ni sawa sana na mfano ambao Paulo anatumia katika Waefeso 2:19 na unaofuata, ambapo Paulo anasema, “Ninyi si wageni tena wala wapitaji, bali ninyi ni raia pamoja na watakatifu wa nyumba ya Mungu, na mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, Yesu Kristo mwenyewe akiwa jiwe kuu la pembeni ambaye jengo lote limeunganishwa pamoja na kukua na kuwa hekalu takatifu katika Bwana, ambaye ninyi nanyi mmejengwa pamoja, mpate kukaa Mungu kwa njia ya Roho.” Kwa hivyo hapa kuna ishara ya Isaya ya watu wa Mungu kuwa jengo lililojengwa pamoja na mawe ya thamani. Inaonyesha utulivu wa watu wa Mungu.

Kufikia mstari wa 13: “Na watoto wako wote watafundishwa na Bwana, na amani ya watoto wako itakuwa kubwa.” Fursa ya vizazi vijavyo vya watu wa Mungu ni kwamba watafundishwa na Bwana. Roho wake atakaa ndani yao ili kuangazia akili zao. Yohana 16:13 na 14 inasema, “Lakini yeye atakapokuja, Roho wa kweli, atawaongoza awatie kwenye kweli yote, maana hatanena kwa shauri lake mwenyewe, bali lo lote atakalolisikia atalinena, na mambo yajayo atawaonyesha. Atanitukuza mimi, kwa kuwa atapokea katika yaliyo yangu na kuwaonyesha.” Sasa hakika ahadi hiyo ya kuja kwa Roho inapatikana katika sehemu mbalimbali katika Agano la Kale lenyewe. Lakini hapa tunasoma, “Watoto wako watafundishwa na Bwana, amani ya watoto wako itakuwa kubwa; katika haki utaimarishwa.”

Isaya 54:14-17 Mungu Atawalinda Watu Wake Mistari ya 14-17 inazungumzia ulinzi wa Mungu kwa watu wake. "Utaimarishwa katika haki; utakuwa mbali na kuonewa; kwa maana hutaogopa; na mbali na hofu; kwa maana haitakukaribia. Tazama, hakika watakusanyika pamoja, lakini si kwa mkono wangu; yeyote atakayekusanyika pamoja juu yako ataanguka kwa ajili yako. Tazama,

nimemuumba mfua chuma apulizaye makaa ya motoni, na kutoa chombo kwa kazi yake; nami nimemuumba mharibifu ili aharibu."

Katika mistari ya 14-17 mada ni: "Mungu atawalinda watu wake." Ukilinganisha hali ambayo Isaya alikuwa akiizungumzia kuhusu uhamisho, uhamisho ulitumwa na Bwana ; ilikuwa sehemu ya kusudi lake kwa watu wake; ilikuwa hukumu kwa watu wake. Lakini nadhani Isaya anasema hapa kwamba mashambulizi dhidi ya watu wa Mungu yanayochochewa na Shetani yatashindwa. Mungu atawaokoa watu wake. Na katika mstari wa 16 anachosisitiza ni kwamba nguvu za uovu haziwezi kufanya chochote bila ruhusa ya Bwana. "Nimemuumba mfua chuma apulizaye makaa ya moto, atoaye chombo kwa kazi yake; nami nimemuumba mharibifu ili aharibu." Hata maadui wa Mungu ni sehemu ya uumbaji wake na wanaweza tu kwenda mbali kama anavyoruhusu; wako chini ya udhibiti wake mkuu. Kwa hivyo Mungu atawalinda watu wake.

Na kisha kauli hiyo ya mwisho katika mstari wa 17: "Hakuna silaha itakayofanyika juu yako itakayofanikiwa; kila ulimi utakaoinuka juu yako katika hukumu utauhukumu." Ni sehemu ya wazo hilo hilo, lakini kisha kauli hiyo ya mwisho, ambayo inafupisha sura nzima, "Huu ni urithi wa watumishi wa Bwana"-ahadi hizi kuhusu ongezeko la watu wa Mungu, baraka kwa Israeli, utulivu na ulinzi wa watu wa Mungu. "Huu ni urithi wa watumishi wa Bwana," wale wanaomfuata Mtumishi wa kweli wa Bwana. Mungu atawalinda watu wake. Sawa ni saa tano kati ya tisa, hebu tuchukue mapumziko ya dakika kumi.

Imenukuliwa na Mandie Wilson
 Imehaririwa vibaya na Carly Geiman
 Imehaririwa na Ted Hildebrandt
 Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
 Imesimuliwa upya na Dkt. Perry Phillips